

remains only to make a choice, in the name of legal stability, to agree or not. The operation of a bad, harmful, or unjust law, or the denial of its operation, considering its injustice and the harm it causes to society as a whole. But the people, and especially the jurists, must clearly know that although there may be laws which are largely unjust and injurious to society, they must refuse to act upon them and to recognize their legal character."

Literature

1. Gustav Radbruch's Concept of Law. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.upjs.sk/public/media/16913/Gustav%20Radbruch%27s%20Concept%20of%20Law.pdf

2. II legal philosophy by Gustav Radbruch 1932. URL: https://www.degruyter.com/document/doi/10.4159/harvard.9780674493025.c5/pdf

3. Oxford Journal of Legal Studies, Vol. 26, No. 1 (2006), pp. 13–15. doi:10.1093/ojls/gqi042 © The Author 2006. Published by Oxford University Press. All rights reserved. For permissions, please e-mail: journals.permissions@oxfordjournals.org Five Minutes of Legal Philosophy (1945)* Gustav Radbruch translated by Bonnie Litschewski Paulson and Stanley L. Paulson chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj. URL: /https://idv.sinica.edu.tw/philaw/Jurisprudence_Reading/Five%20Minutes%20of%20Legal%20Philosophy%20(1945).pdf

4. Gustav Radbruch Rechtsphilosophie I. C.F. Muller 1987. URL: https://books.google.ge/books?hl=en&lr=&id=8xAqHr8A5UC&oi=fnd&pg=PA24&dq=related:kmkk_nwrKZEJ:scholar.google.com/&ots=UmXg11XRAm&sig=xESoErp20JzcBM1xwWlUwp7hnjM&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

UDC 347.85 (043.2)

Shykeriava D.S., Seeker of the second (Master's) level,
Mykolas Romeris University, Vilnius, Lithuania,
Master of Law, Yaroslav Mudryi National Law University,
Kharkiv, Ukraine
Scientific Advisor: Myronets O.M., PhD in Law

THE RULE OF LAW IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S INTEGRATION TO THE EUROPEAN UNION

Guillermo O'Donnell specified that the rule of law works intimately with other dimensions of the quality of democracy. Without a vigorous rule of law, defended by an independent judiciary, rights are not safe and the equality and dignity of all citizens are at risk. Only under a democratic rule of law will the various agencies of electoral, societal, and horizontal accountability function effectively, without obstruction and intimidation from powerful state actors.

And only when the rule of law bolsters these democratic dimensions of rights, equality, and accountability will the responsiveness of government to the interests and needs of the greatest number of citizens be achieved [1].

Art. 2 of the TEU provides that the Union is founded on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. These values are common to the Member States in a society in which pluralism, non-discrimination, tolerance, justice, solidarity and equality between women and men prevail [2].

This provision lays down the biggest values of the European Union, which, shall be recognized and followed by all the Member States.

According to the art. 3(5) of the TEU, in its relations with the wider world, the Union shall uphold and promote its values and interests and contribute to the protection of its citizens. It shall contribute to peace, security, the sustainable development of the Earth, solidarity and mutual respect among peoples, free and fair trade, eradication of poverty and the protection of human rights, in particular the rights of the child, as well as to the strict observance and the development of international law, including respect for the principles of the United Nations Charter [2].

The European Union establishes high importance of the values it provided. In essence, it aims to spread their effect to the world wide extend in order to support peace, security and other core principles.

Art. 21(1) of the TEU provides that The Union's action on the international scene shall be guided by the principles which have inspired its own creation, development and enlargement, and which it seeks to advance in the wider world: democracy, the rule of law, the universality and indivisibility of human rights and fundamental freedoms, respect for human dignity, the principles of equality and solidarity, and respect for the principles of the United Nations Charter and international law [2].

By this provision, the European Union establishes the rule of law is one of the most important consequences arising out of application of legal values. Since it proclaims high importance for international cooperation, it is crucial to follow this principle as a part of integration process.

The finding on the linkage between the attention devoted by the EU to rule of law application in a partner state and the integration ambitions of the parties is also of broad significance. The closer the parties aim to integrate politically and economically, the higher the risks for European businesses and citizens from noncompliance with the rule of law in a partner state and, hence, the higher the attention devoted to the subject by the EU [3].

Indeed, it is difficult to overestimate the role of the rule of law in the integration process. This is one of the indicators of the common goals of the two parties, as well as their intention to cooperate in a high-quality manner.

Literature

1. Guillermo O'Donnell. Why the Rule of Law Matters. *Journal of Democracy*. 2004. № 4, 15. P. 32-46.
2. Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union 2012/C 326/01. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2012.326.01.0001.01.ENG (date of access: 25.01.2024).
3. Burlyuk O. A Thorny Path to the Spotlight: The Rule of Law Component in EU External Policies and EU-Ukraine Relations. *European Journal of Law Reform*. 2014. № 1, 16. P. 133-153.

УДК 344.123(477)(043.2)

Алієв Р.В., к.ю.н., доцент,
Національний університет оборони України, м. Київ, Україна

УЧАСТЬ СПЕЦІАЛІСТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНІВ ТА ЗВИЧАЇВ ВІЙНИ

Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) визначає спеціаліста у кримінальному провадженні як особу, яка володіє спеціальними знаннями та навичками і може надавати консультації, пояснення, довідки та висновки під час досудового розслідування і судового розгляду з питань, що потребують відповідних спеціальних знань і навичок.

Відповідно до ч. 2 ст. 71 КПК України сторони кримінального провадження та суд можуть залучати спеціаліста для надання технічної допомоги (фотографування, складання схем, планів, креслень, відбір зразків для проведення експертизи тощо), а під час судового розгляду – суд має право скористатися усними консультаціями або письмовими роз'ясненнями спеціаліста, наданими на підставі його спеціальних знань [1]. Таким чином, спеціалістом у кримінальному провадженні може бути особа, яка володіє спеціальними знаннями, навичками та реальним досвідом застосування цих знань в практичній діяльності.

Можливість залучення спеціаліста до проведення слідчих дій передбачена в низці статей КПК України, а саме: 237, 240, 241, 245, 245-1, 262, 266, 300, 360, 361, що вказує на важливість даного правового інституту та доцільність використання спеціальних знань у процесі доказування, у тому числі за фактами порушень законів та звичаїв війни, зокрема використання заборонених засобів та методів ведення війни. Процесуальним джерелом доказів у кримінальному провадженні про кримінальні проступки, крім визначених статтею 84 КПК України, також є висновок спеціаліста, показання технічних приладів і технічних засобів,